

Onze handtekening
onder het landschap

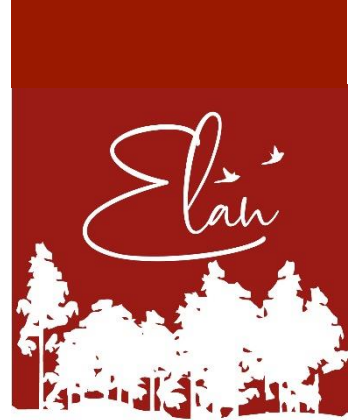
**ELAN Zuidoost-Friesland
Agrarisch Natuurbeheer**

Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800

E: info@elan-zofriesland.nl

W: www.elan-zofriesland.nl

Wet- en regelgeving onderhoud landschapselementen

In het kader van de provinciale subsidieregeling Agrarisch Natuur- en Landschapsbeheer werkt ELAN samen met deelnemers/agrariërs, via meerjarige contracten, aan actief landschapsbeheer. Het doel is om te komen tot een netwerk van beheerde houtwallen, -singels en andere landschapselementen. Tijdens de uitvoering moet voldaan worden aan gemeentelijke kapbeleid en de Wet Natuurbescherming.

In dit document een opsomming van:

1. Gemeentelijk kapbeleid in de vier Zuidoost gemeenten
2. Wet Natuurbescherming
3. Onderhoud poelen en klein historisch water

Versie: 2019

Onze handtekening onder het landschap

ELAN Zuidoost-Friesland
Agrarisch Natuurbeheer
Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800
E: info@elan-zofriesland.nl
W: www.elan-zofriesland.nl

1. Gemeentelijk kapbeleid

Voor heel Zuidoost Friesland geldt: GEEN kapvergunning of melding nodig voor:

- **Jaarlijks onderhoud:** gaat om kleine werkzaamheden zoals het onderhouden van rasters, het maaien van bramen en het bestrijden van ongewenste soorten.
- **Kleine snoeibeurten (1e en 2e ingreep):** tijdens dit onderhoud wordt de breedte van de begroeiing beperkt door overhangende takken en staken te verwijderen
- **Snoeibeurten van bomenrijen en solitaire bomen**
- **Onderhoud van poelen**

Bij deze vier beheertypen worden geen bomen gekapt.

Aanvullende eindkapregels per gemeente én gemaakte werkafspraken met ELAN:

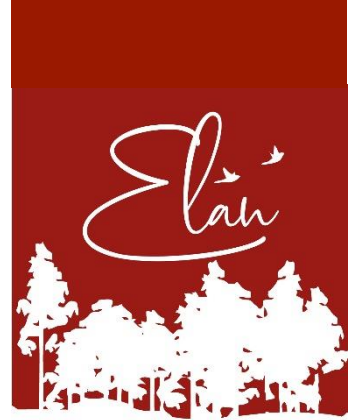
Gemeente Ooststellingwerf:

- stelt geen regels aan houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet vanaf 20 bomen of groter dan 10 are. De bebouwde kom Boswet wordt door de gemeenteraad vastgesteld en is in Ooststellingwerf ongeveer identiek met de bebouwde kom voor de Wegenverkeerswet.
- altijd vergunningplicht voor de kap van bomen van 80 jaar of ouder. Is de leeftijd niet bekend dan geldt als vuistregel een stamdiameter van >60 cm op 130 cm hoogte. Wil men die afzetten dan moet de deelnemer hier een vergunning voor aanvragen bij de gemeente.
- als er geen bomen van >60 cm op 130 cm hoogte gekapt worden dan moet tenminste om de 15 á 30 meter een overstaander blijven staan. Dit moet een vitale boom zijn. Beheer dat op deze wijze wordt uitgevoerd geldt als normaal beheer en onderhoud gericht op het duurzame behoud van de houtopstand. Hier is geen omgevingsvergunning voor nodig;
- het rooien van houtopstanden gericht op het permanent verwijderen van het landschapselement of delen ervan is niet toegestaan zonder omgevingsvergunning (dit in tegenstelling tot duurzaam beheer)
- wallichamen van houtwallen mogen nooit zonder omgevingsvergunning worden vergraven.

Onze handtekening onder het landschap

ELAN Zuidoost-Friesland
Agrarisch Natuurbeheer
Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800
E: info@elan-zofriesland.nl
W: www.elan-zofriesland.nl

Werkafpraak m.b.t. Ooststellingwerf:

- ELAN meldt de elementen vooraf bij de gemeente
- ELAN verzorgt maximaal tweemaal de kapmelding Wet Natuurbescherming

gemeente

Weststellingwerf

Gemeente Weststellingwerf:

- Alleen voor het vellen van houtopstanden in het kader van onderhoud kleiner dan 10 are of bomen(rijen) van minder dan 20 bomen buiten de bebouwde kom Boswet is een gemeentelijke kapvergunning nodig als de boom of bomen een stamomtrek hebben van 60 cm gemeten op 130 cm hoogte;
- Houtopstanden buiten de bebouwde kom boswet van meer dan 10 are en bomenrijen van meer dan 20 bomen vallen onder de boswet en niet onder de gemeentelijke kapverordening;
- In elzensingels hoeven geen overstaanders te blijven staan
- Om de 20 á 25 meter moet een vitale overstaander (voorkeur eik of beuk, eventueel es of abeel) blijven staan.

Werkafpraak m.b.t. Weststellingwerf:

- ELAN meldt de elementen vooraf bij de gemeente.
- ELAN verzorgt maximaal tweemaal de kapmelding Wet Natuurbescherming
- Voorafgaand aan het kapjaar worden de overstaanders gemarkeerd door de ELAN Beheerregisseur samen met de gemeentelijke toezichthouder (Wim van Essen 06-53748031 w.vanessen@weststellingwerf.nl en Bennie de Vries). Er wordt geregistreerd hoeveel bomen + welke boomsoort er in een element moeten blijven staan.
- Staat er volgroeide hulst deze zoveel mogelijk behouden in ieder geval alle roestbomen van ransuilen (Wet Natuurbescherming). Hulst alleen terugzetten om beheertechnische reden zoals bijvoorbeeld overhangen over afrastering, noodzakelijke verjonging en bij een bedekking de totale houtopstand van meer dan 25%.

Hulst is in dorpen als Oldeholtgade, Ter Idzard en Nijeholtgade beeldbepalend en karakteristiek in singels en wallen doordat ze in grote hoeveelheden voorkomen. Tijdens veldbezoek vastleggen samen met overstaanders.

Onze handtekening onder het landschap

ELAN Zuidoost-Friesland Agrarisch Natuurbeheer

Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800

E: info@elan-zofriesland.nl

W: www.elan-zofriesland.nl

Gemeente Heerenveen:

- stelt geen regels aan houtopstanden buiten de bebouwde kom Boswet vanaf 20 bomen of groter dan 10 are. De begrenzing bebouwde kom Boswet is per dorp vastgelegd, deze begrenzing ligt over het algemeen langs de feitelijke bebouwing en komt dus niet overeen met de bebouwde kom vanuit de Wegenverkeerswet. Begrenzing is digitaal beschikbaar.
- voor alle overige, kleinere, landschapselementen en solitaire bomen vanaf een diameter van 35 cm dient een melding gedaan worden, indien het meldingsplichtig gebied betreft. Voor landschapselementen moet voor het gehele element een melding gedaan worden, niet voor individuele bomen in dat landschapselement.
- Voor kap van waardevolle bomen die op de bomenlijst staan is altijd een omgevingsvergunning nodig.
- om de ca 25 meter moet een vitale overstaander blijven staan. In elzensingels hoeft dit niet.

Werkafspraken m.b.t. Heerenveen:

- ELAN meldt de elementen vooraf bij de gemeente
- ELAN verzorgt maximaal tweemaal de kapmelding Wet Natuurbescherming

Gemeente Opsterland:

- geen regels aan houtopstanden in het buitengebied vanaf 20 bomen of groter dan 10 are
- melding bij de Wet Natuurbescherming is voldoende
- de wens van Opsterland is om, om de 15 meter een vitale overstaander te laten staan

Werkafspraken m.b.t. Opsterland:

- ELAN verzorgt maximaal tweemaal de kapmelding Wet Natuurbescherming

ELAN Zuidoost-Friesland is de collectieve agrarische natuurvereniging in de regio
KvK-nummer 50136526 IBAN NL66 RABO 0111 7022 24

Onze handtekening
onder het landschap

ELAN Zuidoost-Friesland
Agrarisch Natuurbeheer
Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800
E: info@elan-zofriesland.nl
W: www.elan-zofriesland.nl

2. Wet Natuurbescherming

Voor de Wet Natuurbescherming wordt de Gedragscode Natuurbeheer 2016-2021 gevolgd. De belangrijkste aandachtspunten zijn:

- Er wordt gekapt buiten het broedseizoen; periode 15 maart-15 juli
- Bijzondere nestbomen worden ontzien
- Bomen met holtes worden ontzien
- Dassenburchten, mierenhopen en jeneverbesbomen worden ontzien.

In de *Gedragscode* kunt u terugvinden hoe in bovenstaande gevallen moet worden omgegaan met onderhoud van het betreffende element. De gedragscode is terug te vinden op de website van ELAN (<http://www.elan-zofriesland.nl/>)

Naam contactpersoon Flora en Faunawet: A.J. Brink

Meer over deze wet: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0009640/2016-04-14>

Kapmelding Wet Natuurbescherming

Voor alle landschapselementen waar een eindkap op plaats vindt is een melding in het kader van de kapmelding Wet Natuurbescherming. Deze melding doet ELAN vooraf voor u.

ELAN doet maximaal tweemaal een kapmelding voor u. Heeft u de kap niet binnen de verlooptermijn van de kapmeldingen uitgevoerd, dan dient u zelf een kapmelding te doen.

Dit kan eenvoudig via deze link: https://www.fryslan.frl/aanvragen-en-regelen/kapmelding_42833/

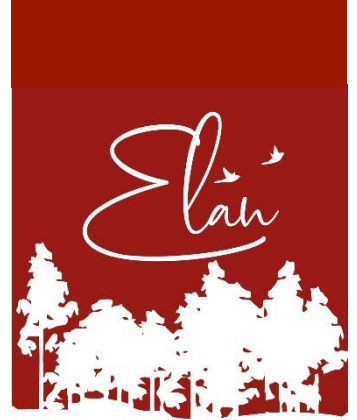
Naam contactpersoon Wet Natuurbescherming: E. van Weperen

Meer over deze wet: <https://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2019-10-01>

Onze handtekening
onder het landschap

ELAN Zuidoost-Friesland
Agrarisch Natuurbeheer
Commissieweg 15,
9244 GB in Beetsterzwaag

T: 0512-383800
E: info@elan-zofriesland.nl
W: www.elan-zofriesland.nl

3. Onderhoud poelen en klein historisch water

Bij onderhoud aan waterlichamen zoals een poel en een klein historisch water gelden onderstaande artikels;

Artikel 2.17.1 Vrijstelling van de vergunningplicht

Vrijstelling wordt verleend van het verbod, bedoeld in artikel 3.2, eerste lid, van de keur, voor het vergroeven van een oppervlaktewaterlichaam, mits het graven niet plaatsvindt:

- binnen een afstand van 5 meter van een natuurgebied;
- binnen de waterkering of de bijbehorende beschermingszones;
- in de 5 meter brede beschermingszone van een hoofdwater;
- ter compensatie van een demping;
- ter compensatie van versnelde afvoer van verhard oppervlak voor zover dit laatste is geregeld in een watervergunning;
- en wordt voldaan aan de voorwaarden in artikel 2.17.2

Artikel 2.17.2 Algemene regels

Bij het graven van een oppervlaktewaterlichaam, waarvoor ingevolge artikel 2.17.1 geen vergunning is vereist, mag geen grens van een vastgesteld peilgebied doorkruist worden.

Artikel 2.17.3 Vrijstelling melding ingeval van graven ter compensatie van versnelde afvoer
Degene die overeenkomstig een wateradvies een oppervlaktewaterlichaam graaft of vergraaft ter compensatie van versnelde afvoer van hemelwater van nieuw verhard oppervlak naar oppervlaktewater, waarvoor ingevolge artikel 2.12.1 geen vergunning is vereist, is vrijgesteld van de meldingsplicht als bedoeld in artikel 1.3.